

DT.1.2.5 – Thematic Article

Interreg

EUROPEAN UNION

ADRION

ADRIATIC-IONIAN

European Regional Development Fund - Instrument for Pre-Accession II Fund

NEWBRAIN

PP10 – BEP

Document Control Sheet

Project number:	ADRION504
Project acronym	NEWBRAIN
Project Title	Nodes Enhancing Waterway bridging Adriatic-Ionian Network
Start of the project	December 2017
Duration	24 months

Related activity:	T1.2 - Opportunities and needs of intermodal connections and logistics nodes integration in Adriatic Ionian area
Deliverable name:	DT1.2.5 – Thematic Articles
Type of deliverable	Study
Language	English
Work Package Title	Adriatic-Ionian intermodal and logistics transport Network
Work Package number	T1
Work Package Leader	LP-ADSPMAC

Status	Final
Author (s)	BEP in cooperation with GATES Ltd (External Consultant)
Version	2
Due date of deliverable	June 2019
Delivery date	21/06/2019

ΒΕΠ: Κύρια Σημεία Συμφόρησης

Η επισκόπηση του υφιστάμενου μεταφορικού συστήματος που χρησιμοποιείται από τα μέλη του ΒΕΠ, για τις μεταφορές και την εφοδιαστική αλυσίδα, οδήγησαν στον εντοπισμό των κυρίων σημείων συμφόρησης. Τα σημεία συμφόρησης παρεμποδίζουν την βέλτιστη εκτέλεση των μεταφορών και της εφοδιαστικής αλυσίδας στην περιοχή του Πειραιά και αφορούν τις υπάρχουσες υποδομές, λειτουργίες και το επιχειρηματικό περιβάλλον των μεταφορών. Τα κύρια σημεία συμφόρησης τα οποία εντοπίζονται από τα μέλη του ΒΕΠ επικεντρώνονται στην αξιολόγηση α) των μεταφορικών υποδομών και συνδέσεων και της χωρητικότητας των μεταφορικών δικτύων, β) των λειτουργιών σε κομβικά σημεία για την υποστήριξη των χρηστών των υποδομών, και γ) επιχειρηματικά ζητήματα εφοδιαστικής αλυσίδας σχετικά με τους ανθρώπινους πόρους, την ικανότητα και την επιχειρηματικότητα στον τομέα της ναυτιλίας και της εφοδιαστικής.

Προκειμένου να καταγραφούν αποτελεσματικά οι πρακτικές και οι απόψεις των μελών του ΒΕΠ ως χρήστες κομβικών σημείων και να αντιμετωπιστούν επαρκώς οι ανάγκες τους, αναπτύχθηκε ειδικό ερωτηματολόγιο ώστε τα μέλη του ΒΕΠ να αξιολογήσουν την υφιστάμενη κατάσταση. Το ερωτηματολόγιο επικεντρώθηκε σε μια συνολική αξιολόγηση του συστήματος μεταφορών στον Πειραιά από τους χρήστες του, κυρίως των μελών που χρησιμοποιούν το δίκτυο μεταφορών, στο πλαίσιο ενός τοπικού, εθνικού και διεθνούς δικτύου μεταφορών. Συνολικά, συλλέχθηκε και αναλύθηκε επαρκής αριθμός ερωτηματολογίων για τον εντοπισμό των κύριων σημείων συμφόρησης που αντιμετωπίζουν τα μέλη του ΒΕΠ στην καθημερινή τους λειτουργία που σχετίζεται με το δίκτυο μεταφορών και τις υπηρεσίες. Οι απαντήσεις των χρηστών αφορούσαν τα κύρια σημεία συμφόρησης, παρέχοντας πραγματικές τιμές για την ικανοποιητική καταγραφή των σημείων από την πλευρά του χρήστη και όχι απλώς του κομβικού σημείου. Αυτή η ανταπόκριση των χρηστών στο ερωτηματολόγιο μπορεί να θεωρηθεί ως πλεονέκτημα για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Έργου NewBrain παρέχοντας μια συγκριτική ανάλυση των αξιών μεταξύ των διαχειριστών κομβικών σημείων και των χρηστών τους.

Στο Λιμάνι του Πειραιά τα σημεία συμφόρησης που εντοπίζονται από τα μέλη του ΒΕΠ όσον αφορά τον τομέα των υποδομών και λειτουργιών, το τοπικό δίκτυο δεν μπορεί να αναλάβει την κυκλοφοριακή ικανότητα του λιμένα μέχρι την είσοδο του κύριου εθνικού αυτοκινητοδρόμου. Το παράπανω σε συνδυασμό με την μη αποτελεσματική διαχείριση της κυκλοφορίας έχει ως αποτέλεσμα την κυκλοφοριακή συμφόρηση στην περιοχή. Ακόμη ενά σημαντικό ζήτημα είναι η έλλειψη οδικής σύνδεσης μεταξύ του λιμένα και της εθνικής οδού που θα οδηγούσε στην καλύτερη εξυπηρέτηση των μελών του ΒΕΠ. Η απουσία επαρκούς χωρητικότητας στον χώρο στάθμευσης και κατάλληλης σήμανσης στάθμευσης αναφέρονται

ως εξίσου σημαντικά θέματα ως προς τις δραστηριότητες των μελών του ΒΕΠ. Οι τελωνειακές διαδικασίες στο Λιμάνι του Πειραιά χαρακτηρίζονται αρκετά χρονοβόρες με αποτέλεσμα να απαιτείται μεγάλη αναμονή, όπως καταγράφεται από ορισμένα μέλη.

Στον τομέα της εφοδιαστικής αλυσίδας τα σημεία συμφόρησης σύμφωνα με τη γνώμη των μελών του ΒΕΠ εντοπίζονται στην περιοχή του Πειραιά είναι η μέτρια ανάπτυξη και υποστήριξη της επιχειρηματικότητας. Η μέτρια ως φτωχή επαγγελματική ικανότητα, όσον αφορά τα επαγγελματικά προσόντα του προσωπικού, που εμπλέκεται στον τομέα της εφοδιαστικής αλυσίδας. Οι επιχειρήσεις της περιοχής του Πειραιά δεν αξιοποιούν σωστά την υπάρχουσα υφιστάμενη βιομηχανική υποδομή και μεγάλο ποσοστό αυτής είναι σχεδόν εγκατελειμένο. Τα μέλη ακόμη αναφέρθηκαν στις πολύ λίγες εκστρατείες ενημέρωσης των τοπικών επιχειρήσεων από τους εποπτικούς φορείς σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδότησης και πιθανές επενδύσεις, που έχουν την δυνατότητα να αξιοποιήσουν. Κάθως επίσης σε ελάχιστες εκστρατείες ενημέρωσης σχετικά με τις νέες τεχνολογίες στον τομέα της εφοδιαστικής αλυσίδας και τον περιορισμό του ανθρακικού αποτυπώματος, προσφέροντας αναλυτικές πληροφορίες για τη χρήση εναλλακτικών συστημάτων τροφοδοσίας.

Τα σημεία συμφόρησης που εντοπίζονται από τα μέλη του ΒΕΠ στο λιμάνι του Λαυρίου είναι η ελλειψής λιμενική υποδομή, καθώς τα τεχνικά χαρακτηριστικά του δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της τρέχουσας κατάστασης των διεθνών εμπορικών συναλλαγών. Η θαλάσσια προσβασιμότητα είναι δυσχερής όταν πνέουν ισχυροί άνεμοι με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται σημαντικά προβλήματα στην επιβίβαση. Η έλλειψη άμεσης σύνδεσης μεταξύ του λιμένα και της Εθνικής Οδού σύμφωνα με τα μέλη είναι ένα σημαντικό σημείο συμφόρησης, όπως και η έλλειψη απευθείας σύνδεσης με σιδηροδρομική γραμμή. Όσον αφορά τον λειτουργικό τομέα, κρίνεται αναγκαία η ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων (ICT), με στόχο την βελτίωση της παροχής υπηρεσιών στους χρήστες. Οι τελωνειακές διαδικασίες που δεν λειτουργούν σε 24ωρη βάση και επίσης αποτελούν πολύ χρονοβόρες διαδικασίες, όπως καταγράφεται από τα μέλη του ΒΕΠ. Τέλος, η έλλειψη συχνών δρομολογίων για την ικανοποιητική εξυπηρέτηση των χρηστών είναι ένα από τα προβλήματα που καταγράφονται.

Τα σημεία συμφόρησης, που καταγράφηκαν από το ΒΕΠ είναι αναγκαίο να ληφθούν σοβαρά υπόψη, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων που είναι μέλη του ΒΕΠ χρησιμοποιούν το υπάρχον μεταφορικό δίκτυο. Ως εκ τούτου, έχει υψηλή προτεραιότητα η υλοποίηση ενεργειών για την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης για την άμεση και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των χρηστών.

Σε επίπεδο υποδομής και λειτουργικού τομέα, η επίλυση των σημείων συμφόρησης που προσδιορίστηκαν παραπάνω στην περιοχή του Πειραιά καλύπτοντας ακόμη και τους υπόλοιπους κύριους κόμβους θα οδηγούσε στα παρακάτω αποτελέσματα. Η απευθείας σύνδεση του λιμένα με το εθνικό οδικό δίκτυο, θα είχε ως αποτέλεσμα την εξάλειψη της κυκλοφορικής συμφόρησης στο τοπικό οδικό δίκτυο και την άμεση και γρήγορη πρόσβαση των χρηστών. Η επέκταση του υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου και η απευθείας συνδεσή του λιμένα Λαυρίου με το κύριο οδικό δίκτυο, παρακάμπτοντας την πόλη του Λαυρίου, θα μετέτρεπε το Λαύριο ως διατροφικό κόμβο. Επιπλέον η κατασκευή χώρων στάθμευσης υψηλών προδιαγραφών και η συντήρηση των εσωτερικών λιμενικών δρόμων θα βελτιώναν σημαντικά την κυκλοφορική συμφόρηση και θα οδηγούσαν στην μετατροπή των λιμένων σε πιο ασφαλείς κόμβους. Η πιο ομαλή προσβασιμότητα μέσω της ανακατανομής των σημείων αγκυροβόλησης των πλοίων και η αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων των λιμένων θα βελτιώναν την παροχή υπηρεσιών προς τους χρήστες.

Σε επίπεδο εφοδιαστικής αλυσίδας, η υποστήριξη και προώθηση της τεχνικής εκπαίδευσης μέσω προγραμμάτων κατάρτισης, καθοδήγησης και αλληλοσυνεργασίας με τον επιχειρηματικό τομέα και τα κολέγια που σχετίζονται με τη επιχειρηματικό και ναυτιλιακό τομέα, προσφέροντας την απαραίτητη εκπαίδευση για καλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης και αναβαθμισμένο περιβάλλον εργασίας. Η επιχειρησιακή απελευθέρωση του τομέα μεταφορών/εφοδιαστικής και εισαγωγών/εξαγωγών μέσω εξωστρέφειας και συνεργασίας σε ένα πιο παγκόσμιο επιχειρηματικό περιβάλλον. Μέσω της υποστήριξης συνεργειών με στόχο την πιο αποδοτική και έγκαιρη υιοθέτηση νέων πιο φιλικών ως προς το περιβάλλον τεχνολογιών (πράσινη εφοδιαστική, οικολογική πόλη, εφαρμογές τελευταίου μιλίου, πράσινη ενέργεια κ.λπ.). Η ενημέρωση για την χρήση χρηματοδότησης μέσω εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών μέσων με την πραγματοποίησή κατάλληλων εκστρατειών ευαισθητοποίησης.

Παρόλο που τα αναμενόμενα αποτελέσματα εντοπίστηκαν από τους χρήστες για τις δύο πρώτες κατηγορίες επιπέδο υποδομής και λειτουργιών, μπορούν να συγκεντρωθούν μόνο ως συστάσεις και όχι ως τελικές επεμβάσεις. Οι αρχές που λειτουργούν και διαχειρίζονται τα συγκεκριμένα κομβικά σημεία (Λιμενική Αρχή Πειραιά, Λιμενική Αρχή, Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών) είναι τα αρμόδια όργανα για την υιοθέτηση/υλοποίηση οποιασδήποτε παρέμβασης. Ωστόσο, οι συστάσεις που παρουσιάζονται μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως καθοδήγηση που εκφράζει τις πραγματικές ανάγκες των φορέων εκμετάλλευσης και προωθούνται ως τέτοιες στις αρμόδιες αρχές. Στο πλαίσιο αυτό, ο στόχος μέσω του Ευρωπαϊκού Έργου NewBrain στις δύο αυτές κατηγορίες έγκειται στην ανάπτυξη

ενός συστήματος προώθησης και συνεργασίας μεταξύ των κομβικών σημείων και των χρηστών τους μέσω του ΒΕΠ.

Το ΒΕΠ είναι αρκετά δραστήριο στην υλοποίηση πρωτοβουλιών και έχει καθιερώσει διάφορα προγράμματα υποστήριξης των μελών του σε θέματα μεταφορών και κινητικότητας, αποτελώντας ένα δυναμικό και καθοδηγητικό όργανο για τη δημιουργία ενός υψηλού επιπέδου επιχειρηματικού περιβάλλοντος στον Πειραιά και πέρα από αυτό. Το ΒΕΠ εφαρμόζει ήδη ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, μεταξύ των οποίων η δημιουργία και λειτουργία θαλάσσιων και logisitcs συμπλεγμάτων, παρέχοντας στα μέλη της άμεσες συνέργειες και συνεργασία σε διάφορα δίκτυα. Το πιο στρατηγικά σημαντικό συγκρότημα όσον αφορά τις μεταφορές και την εφοδιαστική είναι το EESYM - Ένωση Ελληνικών Επιμελητηρίων, με πάνω από πενήντα Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια Ελλάδας - μαζί με αρκετούς κορυφαίους φορείς οδικών μεταφορών, ναυτιλιακούς πράκτορες και μεταφορείς.

Τα σημεία συμφόρησης που εντοπίζονται σε επίπεδο λιμένα/κόμβου δεν μπορούν να επιλυθούν από τους ίδιους τους χρήστες, ωστόσο ο προσδιορισμός τους μπορεί να αποτελέσει εργαλείο αξιολόγησης για τις αντίστοιχες λιμενικές αρχές, οι οποίες, αν χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά, ενδέχεται να οδηγήσουν στην έγκριση κατάλληλων σχεδίων δράσης. Σε ό, τι αφορά την επιχειρηματική εφοδιαστική, η εξάλειψη των σημείων συμφόρησης αναμένεται να προσφέρει την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, την ικανότητα και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στον τομέα των μεταφορών και των logisitcs στην περιοχή.